

Een migrant die op weg was naar het Spaanse Tarifa, werd gisteren met acht anderen uit zee gevist. FOTO EPA

‘Hoe harder je erop inhakt, hoe groter de markt voor smokkel’

INTERVIEW

Met strengere grenscontroles steekt Europa zijn kop in het zand, zegt migratiedeskundige Hein de Haas van de Universiteit van Oxford en de Universiteit van Maastricht.

Pieterlijk Gruppen

Waarom werken strenge controles en regels niet volgens u?

“Dat hebben we de laatste 25 jaar kunnen zien. In de beeldvorming lijkt het alsof de boten met migranten een nieuw fenomeen zijn, ontstaan door de Arabische Lente en de problemen in Libië, maar dat is volstrekt onzin. Het startschot voor illegale bootmigratie is al een kwart eeuw geleden gegeven toen Zuid-Europese landen een visumplicht invoerden voor Noord-Afrikanen. Daarvoor reisden zij vaak als seizoensarbeiders heen en weer. Velen besloten te blijven, toen het pendelen lastiger voor hen werd gemaakt. Maar over het algemeen lokken migratiebeperkingen permanente vestiging uit. Dat hebben we bijvoorbeeld ook gezien met gastarbeiders in Nederland. De bootmigratie op de Middellandse Zee is al minimaal een kwart eeuw oud en we zitten gewoon in een volgend hoofdstuk.”

Ziet dat hoofdstuk er nu niet heel anders uit dan?

“Het wordt nu soms voorgesteld als of heel Afrika in Libië klaarstaat om op de boot naar Europa te stappen. Dat is een fabeltje waar de voormalige leider Kadafi ook altijd mee dreigde. Als hij in het nauw kwam riep hij dat hij 1,5 miljoen Afrikanen naar Europa zou sturen. Die bewegingen van arbeidsmigranten gaan op en neer, en reageren sterk op de arbeidsvraag in Europa. Uit mijn onderzoek blijkt bijvoorbeeld dat op dit moment weinig Marokkanen naar Spanje komen omdat iedereen wel weet dat het daar crisis is. Ze zullen dan naar andere plekken gaan waar werk is in sectoren waarin Europeanen niet willen werken. Wie plukt anders de tomaten, wast af in restaurants en wie maakt

onze huizen schoon? Omdat er vaak geen legale opties zijn voor dat soort vormen van arbeid komen mensen illegaal.

“Wat er de laatste jaren is veranderd, is de sterke toename van het aantal vluchtelingen dat de Middellandse Zee oversteeft, zoals Syriërs en Eritreeërs die op de vlucht zijn voor conflict en dictatuur in hun land. Voor zowel arbeidsmigranten als vluchtelingen steekt Europa de kop in het zand. Totale struisvogelpolitiek. De tragiek is dat arbeidsmigranten en vluchtelingen door steeds meer grenscontroles afhankelijker zijn geworden van smokkelaars.”

Maar in de nieuwe plannen zullen die smokkelaars juist harder worden aangepakt.

“Die zogenaamde oplossing is nu juist onderdeel van het probleem geworden. Dit drijft migranten alleen nog maar verder in handen

Seizoensarbeiders pendelden vroeger heen en weer, door de visumplicht kan dat niet meer

van smokkelaars. Mensensmokkel is een reactie op grenscontroles, niet de oorzaak van migratie. Strenge grenscontroles drijven migranten alleen nog maar verder in handen van smokkelaars. Onderzoek, bijvoorbeeld bij de Mexicaanse grens, toont aan dat hoe harder je erop inhakt, hoe groter de markt voor mensensmokkel wordt. En wij

advertentie

ADRIAAN SLOOFF

Vrouwen-empatie doorbraak of inbraak?

Hoe de feministes zichzelf en anderen voor de gek hielden

Zijn gelijke beloning en rechten eerlijk als mannen méér levensrisico lopen?

EEN BAANBREKEND BOEK

Aspekt | 372 blz. | € 19,95

hebben zelf deze markt gecreëerd door onze strenge regels. Het opschuiven van het beleid naar militarisering helpt ons van de regen in de drup. Als de EU inderdaad toestemming krijgt van de Veiligheidsraad om aanvallen uit te oefenen bij de kust van Libië zullen de migratieroutes alleen maar verlegd worden, bijvoorbeeld naar Tunesië of Marokko. Het langetermijnperspectief is zo belangrijk, maar wordt vaak uit het oog verloren. 25 jaar van grenscontroles en militaire patrouilles hebben migranten niet tegen kunnen houden en het fenomeen van mensensmokkel in de hand gewerkt.”

Zijn de nieuwe plannen van de Europese Commissie dan helemaal geen breuk met het beleid uit het verleden?

“Dat hoort u mij niet zeggen. Ik vind het idee van een verdeelsleutel voor vluchtelingen in Europa dat op tafel ligt zeker een teken van vooruitgang. Alleen al dat daarover gepraat wordt toont ook aan dat er bewustzijn is in bepaalde cirkels om de problemen van het migratiebeleid gezamenlijk aan te pakken, ook al lijkt hierover meteen al weer onenigheid te zijn.”

Versillende landen stonden wel meteen klaar om gaten te schieten in het idee dat Brussel straks kan bepalen hoeveel vluchtelingen een land moet opnemen.

“Dat is niet verwonderlijk. Migratie is bij uitstek een thema waarop nationale leiders zich nog kunnen profileren. Europese burgers zijn zich steeds meer bewust van het feit dat veel soevereiniteit, bijvoorbeeld op het gebied van fiscaal-economische politiek uit handen is gegeven. Maar bij migratie kunnen politici nog de trom roeren en zeggen dat ze de controle hebben. En dus gebruiken ze daarbij spierballentaal. Dat is de cynische verklaring die ik kan geven om te begrijpen wat er gebeurt en waarom Europa op dit gebied zo verdeeld is. Maar vanuit moreel en ethisch perspectief moeten politici de moed hebben om aan burgers uit te leggen dat zeker waar het om vluchtelingen gaat we gewoon de plicht hebben om mensen op te vangen.”

Griepepidemie na vijf maanden eindelijk voorbij

Langste sinds 40 jaar

De langste griepepidemie in veertig jaar is voorbij. Dat meldde het onderzoeksinstituut Nivel gisteren. Voor de tweede achtereenvolgende week zijn er 24 griepgevallen per 100.000 inwoners, en dat is beneden de zogeheten epidemische grens van 51 gevallen per 100.000.

Het ging om een relatief milde variant van influenza, maar ook om een hardnekkige, die maar liefst 21 weken aanhield. Vooral jonge kinderen van nul tot vier jaar hadden er last van.

De besmettingsgolf van deze winter, die half december begon, heeft 22 weken aangehouden en is daarmee de langste sinds veertig jaar. Het Nivel peilt sinds 1970 op verschillende plekken in het land het aantal wekelijkse nieuwe griepklanten.

De piek van 160 nieuwe patiënten op 100.000 – eind februari – was ook hoger dan de afgelopen jaren, maar omdat die piek niet lang aanhield was er niet sprake van een ernstige, maar milde epidemie.

De grieprik voor ouderen en andere risicogroepen werkte dit jaar

minder goed, omdat enkele van de belangrijkste virusvarianten anders waren dan voorzien. De samenstelling van de inenting wordt altijd een klein jaar van tevoren vastgesteld zodat de prikken op tijd gemaakt en uitgedeeld kunnen worden.

De virusvormen die dit jaar onverwachts de kop opstaken – zoals het B-virus, dat de laatste weken de meeste patiënten naar de huisarts dreef – zullen volgend jaar met een nieuw samengesteld vaccin worden bestreden.

Wetenschappers werken aan een grieprik die een breder spectrum van virussen bestrijdt, maar zover is het nog niet.

Ziekenhuizen signaleerden begin dit jaar veel extra opnames van ouderen en kinderen met ernstige griepklachten of longontsteking; ook als men de grieprik had gekregen.

In een enkel ziekenhuis moesten andere patiënten vervroegd naar huis worden gestuurd omdat de lege bedden op dreigden te raken. Ook het aantal longontstekingen is de afgelopen weken gedaald.

(TROUW)

Duurste Picasso ooit: 160 miljoen euro

Het schilderij ‘Les femmes d’Alger (Version O)’ van de Spaanse schilder Pablo Picasso is op een veiling in New York voor omgerekend 160,7 miljoen euro verkocht. Het is daarmee het duur-

ste schilderij dat ooit is geveild. Voor een beeld van Alberto Giacometti werd 126,6 miljoen euro neergelegd. In totaal werden 34 kunstwerken verkocht voor 632 miljoen euro. FOTO AP

Nacht van de Vluchteling trekt onverwacht veel mensen

Morgen is de zesde editie van de Nacht van de Vluchteling. Deelnemers lopen veertig kilometer van Rotterdam naar Den Haag om geld op te halen voor ontheemde en gevluchte Syriërs. In totaal 1725 mensen doen mee aan de Nacht. Hiervan lopen 325 mensen niet veertig, maar tien kilometer. Dat parcours is dit jaar toegevoegd vanwege het onverwacht hoge aantal aanmeldingen, aldus Stichting Vluchteling, die de nacht organiseert. De stichting zag haar aanhang sinds begin vorig jaar ook fors stijgen, met 28.000 nieuwe donateurs naar 110.000 in totaal.

In 2014 werd met de sponsorloop een half miljoen euro opgehaald. De teller voor dit jaar stond gisteren op 495.000 en het bedrag kan vandaag nog oplopen. Het opgehaalde geld ging vorig jaar grotendeels op aan medische noodhulp voor 84.000 vluchtelingen binnen Syrië, in samenwerking met de International Rescue Committee. Ook Syrische straatkinderen in Beiroet (Libanon) werden ondersteund. Waar het geld dit jaar naartoe gaat, heeft de stichting nog niet besloten. WILFRED VAN DE POLL